

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
Rozdział I. Umowa zlecenia – kiedy można ją podpisać	8
1. Obowiązki stron umowy zlecenia	9
2. Różnice między umową o pracę a umową zlecenia	11
2.1. Elementy odróżniające umowę zlecenia od umowy o pracę	12
2.2. Konsekwencje uznania umowy zlecenia za umowę o pracę	13
3. Wynagrodzenie w umowie zlecenia	17
3.1. Minimalna stawka godzinowa od 1 stycznia 2021 r.	18
3.2. Ewidencja liczby przepracowanych godzin	18
3.3. Wypłata wynagrodzenia wynikającego z minimalnej stawki godzinowej	19
3.4. Aneksy do trwających umów zlecenia (o świadczenie usług)	20
3.5. Zleceniobiorcy i samozatrudnieni bez prawa do minimalnej stawki godzinowej	21
3.5.1. Samozatrudniony niewykonyjący osobiście pracy	21
3.5.2. Samodzielność wykonujących pracę i wynagrodzenie prowizyjne	21
3.5.3. Prowadzenie rodzinnego domu pomocy	22
3.5.4. Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka	22
3.5.5. Opieka podczas wycieczki i wypoczynku	23
3.5.6. Opieka domowa	23
4. Kontrola PIP w zakresie wyptacania minimalnej stawki godzinowej	23
4.1. Dokumentacja kontroli	24
4.2. Środki prawne PIP	24
4.3. Odpowiedzialność za wykroczenie	26
4.4. Omijanie przepisów o ubezpieczeniach społecznych podlegające odpowiedzialności karnej	26
4.5. Zawarcie umowy o dzieło w warunkach umowy zlecenia	26
4.6. Potwierdzenie mniejszej liczby godzin wykonanego zlecenia lub świadczonej usługi niż rzeczywista	27
5. Jak sformułować umowę zlecenia	27
5.1. Najczęściej pojawiające się problemy przy sporządzaniu umowy zlecenia	28
6. Odpowiedzialność z tytułu umowy zlecenia	32
7. Oskładkowanie umów zlecenia	33
7.1. Zbiegi tytułów do ubezpieczeń społecznych – umowa zlecenia i inne tytuły	33
7.1.1. Kilka umów zlecenia	33
7.1.2. Umowa zlecenia zawarta z własnym pracodawcą lub wykonywana na jego rzecz	42
7.1.3. Umowa zlecenia zawarta z innym podmiotem niż własny pracodawca i niewykonywana na jego rzecz	43
7.1.4. Umowa zlecenia i prowadzenie pozarolniczej działalności	45
7.1.5. Osoba prowadząca pozarolniczą działalność, dla której minimalną podstawę wymiaru składek z tytułu działalności stanowi 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego	45
7.1.6. Osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, dla której właściwa jest preferencyjna podstawa wymiaru składek (30% minimalnego wynagrodzenia za pracę)	46
7.1.7. Umowa zlecenia w ramach prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej	47
8. Umowa o pracę i umowa zlecenia oraz prowadzenie pozarolniczej działalności	48
8.1. Umowa o pracę i umowa zlecenia z własnym pracodawcą oraz prowadzenie pozarolniczej działalności	48
8.2. Umowa o pracę i umowa zlecenia z innym podmiotem niż własny pracodawca i niewykonywana na jego rzecz oraz prowadzenie pozarolniczej działalności	49
9. Umowa zlecenia i prawo do emerytury lub renty	50
10. Umowa zlecenia oraz prowadzenie pozarolniczej działalności i prawo do emerytury lub renty	51
11. Umowa o pracę i umowa zlecenia oraz prawo do emerytury lub renty	53
11.1. Umowa o pracę i umowa zlecenia z własnym pracodawcą lub wykonywana na rzecz pracodawcy oraz prawo do emerytury lub renty	53

11.2. Umowa o pracę i umowa zlecenia z innym podmiotem niż własny pracodawca i niewykonywana na jego rzecz oraz prawo do emerytury lub renty	53
12. Umowa zlecenia z uczniem lub studentem	54
13. Umowa zlecenia i pobieranie zasiłku macierzyńskiego	55
14. Umowa zlecenia i przebywanie na urlopie wychowawczym	56
15. Umowa zlecenia i status rolnika	56
16. Umowa zlecenia i pozostawanie w stosunku służby	56
17. Uprawnienia płatnika składek	57
18. Uprawnienia ZUS w zakresie ustalania właściwego płatnika składek	59
18.1. Płatnik składek i podmiot „zgłaszający”	59
18.2. Przepisy przejściowe	61
19. Wysokość i zasady finansowania składek na ubezpieczenia społeczne	62
20. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne	62
20.1. Odprawy i odszkodowania	63
20.2. Świadczenia bhp i ekwiwalenty za te świadczenia	65
20.3. Należności za podróż służbową	65
20.4. Koszty używania prywatnego samochodu	66
20.5. Wsparcie socjalne	67
20.6. Diety dla zleceniobiorców wysłanych do pracy za granicę w ramach oddelegowania ...	68
20.7. Ekwiwalenty za narzędzia, materiały lub sprzęt	68
20.8. Wartość posiłków	68
20.9. Zapomogi losowe	69
21. Zasady podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu	73
22. Podstawa wymiaru i wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne	74
23. Umowa zlecenia i inne tytuły do ubezpieczenia zdrowotnego	75
23.1. Umowa zlecenia i umowa o pracę	75
23.2. Kilka umów zlecenia	75
23.3. Umowa zlecenia i przebywanie na urlopie wychowawczym	75
23.4. Umowa zlecenia i prawo do emerytury lub renty	75
23.5. Umowa zlecenia i prowadzenie pozarolniczej działalności	75
23.6. Umowa zlecenia z uczniem lub studentem	75
23.7. Umowa zlecenia z doktorantem	75
24. Składka na Fundusz Pracy i SFWON	75
25. Składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	78
26. Dobrowolne ubezpieczenia emerytalne i rentowe	80
27. Zasady opłacania składek ZUS	80
27.1. Indywidualne konto składowe	80
27.2. Zaliczanie wpłat na poczet najstarszych należności	81
27.3. Wyłączenie z dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego	82
27.4. Odrębne regulacje dla układów ratalnych	82
28. Rozwiązanie umowy zlecenia	82
29. Przedawnienie roszczeń	83
30. Plusy i minusy umowy zlecenia	84
31. Opodatkowanie przychodów z umów zlecenia	84
31.1. Koszty uzyskania przychodu	85
31.2. Zwolnienie z opodatkowania przychodów zleceniobiorców w wieku do 26 lat	85
31.3. Przychód ze zryczałtowanej umowy zlecenia	86
31.4. Progi podatkowe	87
Rozdział II. Umowa o dzieło – kiedy można ją zawrzeć	88
1. Cechy umowy o dzieło	88
1.1. Czy wykład, kurs, nauczanie języka obcego, zajęcia plastyczne można wykonywać na umowę o dzieło	89
1.2. Jaki status mają koncerty i spotkania autorskie	90
1.3. Jak traktować pielęgnację roślin, obsługę fotograficzną, nadzór inwestorski	91
1.4. Jaka umowa jest właściwa dla zarządzania nieruchomościami oraz dla czynności księgowo-rewizyjnych	92
2. Obowiązki stron umowy o dzieło	93
3. Forma i treść umowy o dzieło	95

4.	Wynagrodzenie w umowie o dzieło	98
4.1.	Wynagrodzenie ryczałtowe	99
4.2.	Wynagrodzenie kosztorysowe	100
4.3.	Wynagrodzenie kosztorysowo-ryczałtowe	101
4.4.	Odpowiedzialność z tytułu umowy o dzieło	101
5.	Umowa o dzieło a składki ZUS	101
6.	Opodatkowanie umów o dzieło	102
6.1.	Koszty uzyskania przychodów	102
7.	Rozwiązanie umowy o dzieło	114
8.	Przedawnienie roszczeń	114
9.	Plusy i minusy umowy o dzieło	115
10.	Kiedy umowa o dzieło może zostać uznana za umowę zlecenia	115
10.1.	Zawieranie umów o dzieło – 6 praktycznych wskazówek	115
Rozdział III. Umowa agencyjna – z kim może być zawarta		118
1.	Uprawnienia agenta i zleceniodawcy	118
2.	Jak sformułować umowę agencyjną	119
3.	Wynagrodzenie w umowie agencyjnej	122
3.1.	Prowizja dla agenta	122
4.	Oskładkowanie umów agencyjnych	122
5.	Opodatkowanie przychodów z umowy agencyjnej	122
6.	Rozwiązanie umowy agencyjnej	123
6.1.	Świadczenie wyrównawcze	123
7.	Plusy i minusy umowy agencyjnej	124
Rozdział IV. Kontrakt menedżerski – komu można go zaproponować		125
1.	Obowiązki stron kontraktu menedżerskiego	125
2.	Forma i treść kontraktu menedżerskiego	126
3.	Wynagrodzenie z tytułu kontraktu menedżerskiego	130
4.	Odpowiedzialność z tytułu kontraktu menedżerskiego	131
5.	Rozwiązanie kontraktu menedżerskiego	131
6.	Plusy i minusy kontraktu menedżerskiego	131
7.	Oskładkowanie kontraktów menedżerskich	131
8.	Ubezpieczenia społeczne i zdrowotne członków rad nadzorczych	132
8.1.	Tytuł do ubezpieczeń społecznych	132
8.2.	Członkostwo w radzie nadzorczej a inne tytuły do ubezpieczeń społecznych	134
8.3.	Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne członków rad nadzorczych	134
8.4.	Członkostwo w radzie nadzorczej w ustawie zdrowotnej	135
8.5.	Zgłoszenie do ubezpieczeń i rozliczenie składek za członka rady nadzorczej	136
9.	Opodatkowanie kontraktów menedżerskich	136
9.1.	Podatek liniowy	137
9.2.	Zaliczka na podatek	137
9.3.	Menedżerowie zarządzający firmą a VAT	138
9.4.	Menedżerowie niebędący rezydentami	139
Rozdział V. Umowy o współpracy z samozatrudnionymi		143
1.	Na czym polega samozatrudnienie	143
2.	Zawarcie umowy o świadczenie usług	143
2.1.	Wyłączenie odpowiedzialności	144
2.2.	Stopień podporządkowania	144
2.3.	Ryzyko gospodarcze	144
3.	Uprawnienia i obowiązki samozatrudnionych	147
4.	Oskładkowanie samozatrudnionych	148
4.1.	Działalność nierejestrowana	148
4.2.	Ulga na start	149
4.3.	Składki ZUS uzależnione od wysokości przychodu i podmioty uprawnione do ulgi	149
4.3.1.	Prawo do ustalania składek ZUS według nowych zasad dla osób od dawna prowadzących działalność gospodarczą	150

4.3.2. Okres, przez który przedsiębiorca może opłacać składki uzależnione od przychodu	150
4.3.3. Przedsiębiorcy wykluczeni z oskładkowania uzależnionego od przychodu	150
4.3.4. Ustalanie podstawy wymiaru składek	151
4.3.5. Zgłoszenie do małego ZUS „plus”	152
4.3.6. Częstotliwość składania dokumentów rozliczeniowych	152
4.3.7. Oskładkowanie uzależnione od przychodu a wysokość składki zdrowotnej	153
5. Opodatkowanie samozatrudnionych	153
6. Plusy i minusy samozatrudnienia	153
Rozdział VI. Pracownicze plany kapitałowe	155
1. Rodzaje wpłat odprowadzanych do PPK	156
2. Podstawa wymiaru wpłat na PPK	157
3. Rezygnacja z PPK	157
4. Pracownicze plany kapitałowe w pytaniach i odpowiedziach	160
Rozdział VII. Uprawnienia związkowe osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych	162
1. Nowe definicje osoby mogącej należeć do związków zawodowych i pracodawcy	162
2. Zakaz dyskryminacji i inne uprawnienia związkowe	163
3. Uprawnienia zakładowej organizacji związkowej	164
4. Ochrona danych osobowych członków związku	165
5. Ochrona szczególna zatrudnienia członków związku	165
Rozdział VIII. Przetwarzanie danych osobowych w związku z cywilnoprawną formą zatrudnienia	167
1. Dane dotyczące przedsiębiorcy	167
2. Dane dotyczące współpracowników	167
3. Obowiązek informacyjny dotyczący przetwarzania danych osobowych	168
4. Dostęp do danych osobowych	168
5. Obsługa administracyjna przez podmioty trzecie	168
Rozdział IX. Zasiłki z ubezpieczenia społecznego dla zleceniobiorców i samozatrudnionych ..	169
1. Zasady ustalania podstawy wymiaru zasiłku	170
2. Podstawa wymiaru zasiłku, gdy okres podlegania ubezpieczeniu chorobowemu jest krótszy niż 12 pełnych miesięcy kalendarzowych	170
3. Podstawa wymiaru zasiłku, gdy niezdolność do pracy powstanie przed upływem pełnego kalendarzowego miesiąca ubezpieczenia chorobowego	171
4. Podstawa wymiaru w przypadku zmniejszenia przychodu w miesiącu	173
5. Zasiłek za okres po ustaniu ubezpieczenia	174
Rozdział X. Potrącenia z umów cywilnoprawnych	175
1. Gdy przychód z umowy cywilnoprawnej jest jedynym lub głównym źródłem utrzymania	175
2. Dochody z pracy i zlecenia	178
3. Potrącenia na rzecz zleceniodawcy	178
4. Potrącenia z zasiłków	179
Rozdział XI. Orzecznictwo sądowe i interpretacje urzędowe dotyczące umów cywilnoprawnych	182
1. Umowy cywilnoprawne w orzecznictwie sądowym	182
2. Oskładkowanie umów cywilnoprawnych w interpretacjach ZUS	186